

Sygnatura akt I C 1066/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Konin, dnia 08-04-2016 r.

Sąd Rejonowy w Koninie I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Daniel Adamczyk

Protokolant: st.sekr.sąd. Aneta Szymczak

po rozpoznaniu w dniu 08-04-2016 r. w Koninie

na rozprawie

sprawy z powództwa E. R.

przeciwko R. R.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego R. R. na rzecz powódki E. R. kwotę 57 092,72 zł (pięćdziesiąt siedem tysięcy dziewięćdziesiąt dwa złote siedemdziesiąt dwa grosze) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie (art. 481 § 1 k.c.) od dnia 04.11.2014 r. do dnia zapłaty;
2. oddala powództwo w pozostałym zakresie;
3. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 7 043 zł (siedem tysięcy czterdzieści trzy złote) tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSR Daniel Adamczyk

Sygn. akt I C 1066/15

UZASADNIENIE

E. R. wniosła o zasądzenie od R. R. kwoty 57 092,72 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 22.10.2014r. do dnia zapłaty. Wniosła nadto o zasądzenie od pozwanego kosztów procesu wg norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazała, że dochodzona kwota wynika z bezpodstawnego wzbogacenia pozwanego jej kosztem z tytułu zapłaconej przez nią dopłaty w wyniku podziału majątku wspólnego na mocy prawomocnego postanowienia sądu powszechnego, uchylonego następnie przez Sąd Najwyższy.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powódki na jego rzecz kosztów procesu wg norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwany przyznał okoliczności faktyczne podnoszone w pozwie, ale w jego ocenie powództwo jest przedwczesne, ponieważ sprawa o podział majątku jest nadal w toku i w jego ramach strony dokonują wzajemnych rozliczeń, zwłaszcza że zapewne dojdzie do sprzedaży licytacyjnej nieruchomości i wówczas z uzyskanej ceny pozwany rozliczy się z powódką.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Postanowieniem Sądu Rejonowego w K.z dnia 30.10.2012r. w sprawie o sygn. akt 1208/09 dokonano podziału majątku wspólnego R. R. i E. R.. Między innymi sąd zasądził od E. R. na rzecz R. R. 130 133,92 zł tytułem dopłaty

i kwotę tę rozłożył na 16 rat w kwotach po 8132,12 zł płatnych co 3 miesiące, określając szczegółowo terminy ich płatności, wraz z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności.

Dowód: opisane postanowienie – k. 5-6

Apelacja E. R. od przedmiotowego postanowienia została oddalona przez Sąd Okręgowy w K.w dniu 19.04.2013r. w sprawie o sygn. akt I 1 Ca 124/13, co skutkowało uprawomocnieniem się postanowienia sądu I instancji.

Dowód : opisane postanowienie – k. 7

W wykonaniu w/w postanowienia podziałowego E. R. dokonała na rzecz R. R. dokonała następujących wpłat:

- kwoty 8300 zł w dniu 19.04.2013r.,
- kwoty 8132,12 zł w dniu 20.05.2013r.,
- kwoty 8132,12 zł w dniu 19.08.2013r.,
- kwoty 8132,12 zł w dniu 18.11.2013r.,
- kwoty 8132,12 zł w dniu 19.02.2014r.,
- kwoty 8132,12 zł w dniu 19.05.2014r.,
- kwoty 8132,12 zł w dniu 19.08.2014r.,

Dowód: okoliczności b ezsporne, dowody wpłaty – k. 9-15

Postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 07.08.2014r. w sprawie o sygn. akt II CSK 516/13 uchylono postanowienie Sądu Okręgowego w K.z dnia 19.04.2013r. w sprawie o sygn. akt I 1Ca 124/13 i sprawę przekazano do ponownego rozpoznania.

Dowód: opisane postanowienie – k. 8

Sąd Okręgowy w K.przy ponownym rozpoznaniu sprawy uchylił postanowienie Sądu Rejonowego w K.z dnia 30.10.2012r. w sprawie I Ns 1208/09 i przekazał temu sądowi sprawę do ponownego rozpoznania. Sprawa ta jest w toku pod sygn. akt I Ns 299/15.

Okoliczność bezsporna

Powódka pismem z dnia 22.10.2014r. wezwała pozwanego do zwrotu wpłaconych kwot wraz ustawowymi odsetkami od dnia następnego po otrzymaniu wpłat, w terminie 7 dni od otrzymania wezwania.

Dowód: okoliczność be zsporna, opisane wezwanie z dowodem nadania– k. 16

Pismem z dnia 03.11.2014r. pozwany odmówił zapłaty, wskazując, że rozliczy się z otrzymanych wpłat w chwilą wydania przez Sąd Okręgowy w K.ostatecznej decyzji. Dodał, że jeżeli dojdzie do sprzedaży licytacyjnej nieruchomości, wówczas rozliczy się z kwoty uzyskanej z tej sprzedaży.

Dowód: opisane pismo – k. 17

Sąd dał wiarę wskazanym w ustaleniach stanu faktycznego dokumentom, gdyż ich autentyczność i treść nie była kwestionowana przez strony, a Sąd nie dopatrzył się powodów by czynić to z urzędu.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie praktycznie w całości, poza żądaniem odsetkowym w niewielkiej części.

Powódka opierała swe roszczenie na konstrukcji bezpodstawnego zubożenia. Zgodnie z art. 405 k.c. kto bez podstawy prawnej uzyskał korzyść majątkową kosztem innej osoby, obowiązany jest do wydania korzyści w naturze, a gdyby to nie było możliwe do zwrotu jej wartości. Szczególnym przypadkiem bezpodstawnego zubożenia jest nienależne świadczenie z art. 410 § 2 k.c., zgodnie z którym świadczenie jest nienależne, jeżeli ten, kto je spełnił, nie był w ogóle zobowiązany lub nie był zobowiązany względem osoby, której świadczył, albo jeżeli podstawa świadczenia odpadła lub zamierzony cel świadczenia nie został osiągnięty albo jeżeli czynność prawna zobowiązująca do świadczenia była nieważna i nie stała się ważna po spełnieniu świadczenia.

Przesłankami powstania zobowiązania z bezpodstawnego zubożenia są;

- 1) uzyskanie korzyści majątkowej przez zubożonego (zubożenie),
- 2) osiągnięci korzyści kosztem majątku innej osoby (zubożenie),
- 3) związek pomiędzy zubożeniem a zubożeniem,
- 4) uzyskanie korzyści bez podstawy prawnej.

Z zebranego materiału dowodowego szczegółowo opisanego wyżej wynika, że powódka w okresie od 19.04.2013r. do 19.08.2014r. dokonywała na rzecz pozwanego wpłat, do których wówczas była prawnie zobowiązana na podstawie prawomocnego postanowienia o podziale majątku wspólnego. Tym sposobem wpłaciła na rzecz pozwanego łącznie 57 092,72 zł. Na skutek jednak orzeczenia Sądu Najwyższego z 07.08.2014r. odpadła prawomocność postanowienia o podziale majątku wspólnego, gdyż postanowienie sądu II instancji oddalające apelację zostało uchylone, a sprawa przekazana do ponownego rozpoznania sądowi odwoławczemu, który z kolei uchylił postanowienie sądu I instancji i przekazał mu sprawę do ponownego rozpoznania. Tym sposobem podstawa świadczenia odpadła, a pozwany w zakresie otrzymanych kwot uzyskał przysporzenie kosztem majątku powódki w wysokości 57 092,72 zł bez podstawy prawnej.

Wobec tego na podstawie wyżej wskazanych przepisów sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 57 092,72 zł tytułem zwrotu wpłat objętych pozwem.

Podstawą prawną zasądzenia odsetek ustawowych za opóźnienie był art. 481 k.c. w zw. z art. 359 § 1 k.c. Powódka w dniu 22.10.2014r. nadała wezwanie do pozwanego o zwrot kwoty objętej pozwem, zakreślając termin 7 dni do zapłaty. Pozwany powinien stosownie do treści art. 455 k.c. spełnić świadczenie niezwłocznie. W ocenie sądu termin 7 dni zakreślony przez powódkę pozwanemu we wskazanym wezwaniu był w tym przypadku wystarczająco długi i pozwalał pozwanemu na zapłatę w okolicznościach niniejszej sprawy. W orzecznictwie panuje ugruntowane stanowisko, iż roszczenie o zwrot bezpodstawnego zubożenia ma charakter bezterminowy i powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu (vide uzasadnienie wyroku SN z dnia 28.04.2004r. V CK 461/03. LEX 174217, czy też uchwała SN z dnia 06.03.1991r., III CZP 2/91, OSNCP 1991/7/93). W praktyce oznacza to zwykle okres kilku dni stosownie do okoliczności konkretnego przypadku. Doliczając 3 dni robocze na doręczenie wezwania przez pocztę, należało przyjąć doręczenie wezwania 27.10.2014r. Uzasadnione było zatem żądanie odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 04.11.2014r. do dnia zapłaty, czyli od dnia następnego po upływie 7 dni od wezwania. W tej dacie możliwe było bowiem uwzględnienie żądania, zwłaszcza że pismem dnia 03.11.2014r. pozwany odmówił zapłaty.

Żądanie odsetek wcześniejszych oddalono jako za daleko idące. Zauważyć bowiem należy, że przyczyną bezpodstawnego zubożenia w przedmiotowej sprawie nie był np. czyn karalny, tylko uchylenie przez SN postanowienia sądu powszechnego. Tym samym nie sposób przyjąć, że przed terminem zakreślonym w wezwaniu do zapłaty pozwany pozostawał w zwłoce co do zapłaty tej konkretnej kwoty w stosunku do powódki. Domaganie się zatem odsetek wcześniejszych jest nieuzasadnione.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c., skoro pozwany przegrał sprawę w całości co do kwoty głównej, stąd też winien zwrócić powódce poniesione przez nią koszty procesu w wysokości 7043 zł, na które składały się: opłata od pozwu – 2855 zł, koszty zastępstwa procesowego wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa – 3617 zł oraz opłata od zażalenia – 571 zł.

SSR Daniel Adamczyk